

10 FAKTA OM FLICKORS RÄTTIGHETER

1. **Trots att jämställdhet är en mänsklig rättighet är det långt ifrån självklart.** Varje dag nekas flickor skolgång, tvingas in i barnäktenskap, utsätts för könsstympning, våld och övergrepp. Inget land i världen har uppnått jämställdhet mellan könen, vare sig ekonomiskt, politiskt eller socialt. Flickor och kvinnor är överrepresenterade bland jordens allra fattigaste. Färre kvinnor än män äger land och egendom och många kvinnor saknar helt egen försörjningsmöjlighet.
2. **Flickor nekas oftare skolgång** när familjer med begränsad ekonomi behöver prioritera vem av deras barn som ska få utbildning. Detta hänger ihop med synen på mannen som familjens främsta försörjare, samt det faktum att män generellt får mer betalt för sitt arbete än kvinnor. Det förstärker i sin tur uppfattningen att investering i pojkars utbildning är mer lönsamt i längden.
3. **Varje dag riskerar flickor världen över att giftas bort.** Fattigdom är den främsta orsaken till att föräldrar väljer att gifta bort sina barn och särskilt sina döttrar. Flickor upplevs som en ekonomisk börda och ett tidigt giftermål ses därför som den enda möjligheten för familjens överlevnad. Idag beräknas 765 miljoner flickor och kvinnor ha ingått äktenskap som barn. Ca 13 miljoner barnäktenskap beräknas ske mellan 2020 och 2030 som en följd av Covid-19.
4. **Barnäktenskap äventyrar flickors rättigheter**, såsom rätten till utbildning, hälsa, överlevnad och till självutveckling. Det exkluderar flickor från viktiga beslut, såsom om eller när de vill gifta sig eller ha barn. Barnäktenskap inskränker flickors egenmakt och ofta den kroppsliga integriteten.
5. **Barnäktenskap leder ofta till att flickor blir gravida i tidig ålder.** Tonårsflickors kroppar är inte mogna för att föda barn. Globalt sett är komplikationer i samband med graviditet och förlossning den ledande dödsorsaken för kvinnor i ålder 15-19 år. I många fattiga länder föder dessutom unga flickor oftast utan vare sig professionell hjälp från en mödravårds klinik eller barnmorska, vilket ytterligare ökar risken för allvarliga skador för både barnet och modern.
6. **Miljoner flickor riskerar att könsstympas varje år.** Kvinnlig könsstympning innebär att man skär bort eller skadar delar av flickans eller kvinnans könsorgan utan medicinsk anledning. Ingreppet sker oftast utan bedövning och under primitiva former vilket gör risken stor för infektioner. Det framtida sexlivet blir smärtsamt och förlossningar blir ofta svåra med risk för dödlig utgång för både mor och barn. Varje år utsätts ca 4 miljoner flickor för kvinnlig könsstympning. Idag beräknas ca 200 miljoner flickor och kvinnor vara könsstympade.

7. **Könsstymning är en grov kränkning av flickors och kvinnors rättigheter.** Det är starkt kopplat till ojämlikhet mellan könen och är en extrem form av diskriminering gentemot kvinnor. Det är ett övergrepp mot en människas rätt till hälsa, fysisk integritet och säkerhet, rättigheten att inte utsättas för tortyr, grym, omänsklig eller förnedrande behandling, och även rätten till liv då ingreppet i värsta fall leder till döden. Eftersom ingreppet mestadels sker på barn så är det också ett brott mot barns rättigheter.
8. **FN:s befolkningsfond, UNFPA, arbetar för att stoppa barnnäktenskap och kvinnlig könsstymning.** UNFPA arbetar med olika metoder för att ändra normerna och attityderna i samhället. Bland annat genom informationsspridning och kunskapshöjande aktiviteter via samarbeten med nyckelpersoner såsom religiösa ledare och lärare. FN:s befolkningsfond UNFPA, har bidragit till att flera lokalsamhällen har tagit avstånd från barnnäktenskap och kvinnlig könsstymning.
9. **2015 antog världens länder Agenda 2030 för hållbar utveckling.** Agendan som består av 17 globala mål är en universell plan för de förändringar som måste göras för att åstadkomma en hållbar värld. Mål 5 i Agenda 2030 handlar om att motverka diskriminering av kvinnor och förbättra kvinnors levnadsvillkor. I delmålen står det också att skadliga sedvänjor så som barnnäktenskap, tvångsäktenskap samt kvinnlig könsstymning ska ha försvunnit innan år 2030. Att satsa på jämställdhet är ett av de bästa sätten för att bekämpa fattigdom och skapa utveckling. När flickor och kvinnor får tillgång till utbildning och stöd, så påverkas samhället i en positiv riktning. För alla.

Svenska FN-förbundet vill med projekt Flicka öka kunskapen om utsatta flickors situation i världen och stödja utvalda FN-projekt som stärker flickors rättigheter och möjligheter. Projektets fokus är att stoppa kvinnlig könsstymning liksom barn- och tvångsäktenskap. Projektet drivs tillsammans med FN:s befolkningsfond UNFPA. Läs mer om projektet Flicka på fn.se/flicka och var med och stå upp för flickors rättigheter genom att delta i Aktion FN!